

Strategies of Mobilizing Educational Resources in Schools under Nakhon Pathom Secondary Education Service Area Office

Parnchanok Rodthong¹ and Theeraphab Phetmalhkul²

Faculty of Education, Srinakharinwirot University, Thailand

E-mail: parnchanok23@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-2470-6953>

Email: theeraphab@g.swu.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-2434-3760>

Received 09/01/2025

Revised 12/01/2025

Accepted 13/02/2025

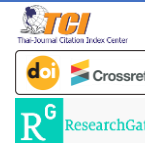
Abstract

Background and Aims: Education is a vital driver of national progress. However, ensuring that all children have access to quality education equitably and inclusively remains a significant challenge. One contributing factor to this difficulty is the disparity in educational resources. Mobilizing educational resources, both financial and non-financial, is important for enhancing the effectiveness of student learning, reducing inequality, ensuring equity, and providing better access to quality education. The success of mobilizing educational resources depends on various factors, which may vary in each educational institution's context. This research aims to: 1) study the external and internal environments related to mobilizing educational resources in schools under the Nakhon Pathom Secondary Educational Service Area Office, and 2) synthesize strategies for mobilizing educational resources in these schools.

Methodology: The qualitative research collected data through in-depth interviews using a semi-structured interview format to analyze the context based on strategic management approaches. The data was then analyzed through content analysis, followed by triangulation for validation. The key informants were selected through purposeful sampling, with criteria including 1) Four school administrators under the Nakhon Pathom Secondary Educational Service Area Office, all with at least 2 years of administrative experience and successful in mobilizing resources, and 2) One head teacher or educator with at least 2 years of experience in schools that have successfully mobilized resources.

Results: The external and internal environments and strategies for mobilizing educational resources in successful schools include the following: Strengths: 1) Effective management and planning, 2) Strong networks, and 3) Student potential. Weaknesses: 1) Student admission processes. Opportunities: 1) External support from agencies. Constraints or Barriers: 1) Economic conditions, 2) Laws, regulations, and state policies, 3) Crises. Strategies for mobilizing educational resources in schools under the Nakhon Pathom Secondary Educational Service Area Office include: Strategic planning and management, School management strategies, Strategies for strengthening educational resource networks, and Strategies for generating tangible achievements.

Conclusion: The results show that despite tackling issues like admissions, financial circumstances, and regulations, successful schools make use of strong networks, efficient management, and student potential. In order to produce measurable results, resource mobilization strategies place a strong emphasis on thorough planning, strong school administration, and creating influential educational networks.

Keywords: The Strategies; Mobilizing Educational Resources; Schools; Nakhon Pathom Secondary Education Service Area Office

กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม

ปานชนก รอดทอง¹ และธีระภาพ เพชรมาลัยกุล²

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศ แต่การทำให้เด็กได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ และมีความเท่าเทียมทั่วถึงกันนั้นเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากความเหลื่อมล้ำด้านทรัพยากรการเรียน การระดมทรัพยากรทางการศึกษาทั้งเงินและไม่ใช้ตัวเงินเป็นเรื่องสำคัญ ที่จะทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดความเหลื่อมล้ำ มีความเสมอภาค และเข้าถึงโอกาส ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพมากขึ้น การระดมทรัพยากรทางการศึกษาประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการซึ่งมีรายละเอียดที่แตกต่างกันในแต่ละบริบทของสถานศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม 2) เพื่อสังเคราะห์กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม

ระเบียบวิธีการวิจัย: วิจัยเชิงคุณภาพ รวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้แบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้าง เพื่อวิเคราะห์บริบทตามแนวทางการจัดการเชิงกลยุทธ์ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา แล้วจึงตรวจสอบสามเส้า ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญหลัก ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง มีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังต่อไปนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม จำนวน 4 คน ใช้เกณฑ์มีประสบการณ์การบริหารงานไม่น้อยกว่า 2 ปี และเป็นผู้บริหารในโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการระดมทรัพยากรเป็นอย่างดี 2) ครูหัวหน้าฝ่ายงานหรือครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 1 คน ใช้เกณฑ์เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี และ เป็นครูในโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการระดมทรัพยากรเป็นอย่างดี

ผลการวิจัย: สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการระดมทรัพยากรทางการศึกษา และกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา ด้านที่ 1 โรงเรียนที่มีความสำเร็จในการระดมทรัพยากรมีจุดแข็ง ได้แก่ 1) การบริหารจัดการและการวางแผนในสถานศึกษา 2) เครือข่ายที่เข้มแข็ง 3) ศักยภาพของผู้เรียน ด้านที่ 2 โรงเรียนที่มีความสำเร็จในการระดมทรัพยากรมีจุดอ่อน ได้แก่ 1) การรับนักเรียน ด้านที่ 3 โรงเรียนที่มีความสำเร็จในการระดมทรัพยากรมีโอกาส ได้แก่ 1) หน่วยงานภายนอกให้การสนับสนุน ด้านที่ 4 โรงเรียนที่มีความสำเร็จในการระดมทรัพยากรมีข้อจำกัดหรืออุปสรรค ได้แก่ 1) สภาพเศรษฐกิจ 2) กฎหมายระเบียบและนโยบายรัฐ 3) สภาพวิกฤต กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม 1) กลยุทธ์ด้านการวางแผนบริหารจัดการ 2) กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 3) กลยุทธ์ด้านเสริมสร้างเครือข่ายการระดมทรัพยากรทางการศึกษา 4) กลยุทธ์ด้านการสร้างผลงานเชิงประจักษ์

สรุปผล: ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าแม้จะต้องจัดการกับปัญหาต่างๆ เช่น การรับเข้าเรียน สถานการณ์ทางการเงิน และกฎระเบียบ โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จก็ยังคงใช้ประโยชน์จากเครือข่ายที่แข็งแกร่ง การบริหาร

จัดการที่มีประสิทธิภาพ และศักยภาพของนักเรียน เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่วัดผลได้ กลยุทธ์การระดมทรัพยากรจะเน้นย้ำอย่างหนักถึงการวางแผนอย่างละเอียด การบริหารโรงเรียนที่เข้มแข็ง และการสร้างเครือข่ายการศึกษาที่มีอิทธิพล

คำสำคัญ: กลยุทธ์; การระดมทรัพยากรทางการศึกษา; โรงเรียน; สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม

บทนำ

ทุกประเทศมีเป้าหมายร่วมกัน คือการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อความมั่นคงของโลกการพัฒนานี้มีเป้าหมายและแนวทางที่ชัดเจนเพื่อการปฏิบัติที่สอดคล้องกันทั่วโลก และเป้าหมายสำคัญข้อที่สี่ คือ สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวต่อไปได้แต่การทำให้เด็กได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ และมีความเท่าเทียมทั่วถึงกันนั้นเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากความเหลื่อมล้ำด้านทรัพยากรการเรียน และการใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของภาครัฐ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562: 15) การจัดการศึกษาที่ครอบคลุมและเท่าเทียมกันนั้น มีองค์ประกอบที่จำเป็นนั้นคือทรัพยากรพื้นฐานในการบริหารจัดการการศึกษา การจัดการใช้ทรัพยากรทางการศึกษา ซึ่งได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา งบประมาณเพื่อการศึกษา ทรัพยากรในท้องถิ่น สื่อทางการศึกษา อาคาร สถานที่ และเวลา อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดในการจัดการศึกษา (หวนพิณรุพันธ์, 2560) หากสถานศึกษาใดมีทรัพยากรทางการศึกษาที่ครอบคลุม ครบถ้วน จะช่วยให้การบริหารงานในสถานศึกษาทั้ง 4 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายงานวิชาการ ฝ่ายงานบุคคล ฝ่ายงานงบประมาณ และฝ่ายงานทั่วไป เป็นไปได้อย่างราบรื่น มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทำให้การจัดการเรียนรู้มีคุณภาพส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผู้เรียน

การระดมทรัพยากรเพื่อศึกษานั้นถือเป็นสิ่งสำคัญ และมีแนวทางปฏิบัติที่กำหนดไว้ในหมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 58 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาทั้งด้านที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน จึงเป็นเรื่องสำคัญ ที่จะทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดความเหลื่อมล้ำ มีความเสมอภาค และเข้าถึงโอกาส ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพมากขึ้นจากเงินค่าใช้จ่ายที่ได้รับการสนับสนุนจากบุคคล คณะบุคคล องค์กรและหน่วยงานภายนอก ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัว ชุมชน ชุมชนวิชาชีพ สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ๆ ตามที่คาดหวัง

ปัญหาหลักของการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา คือ การขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนและการขาดศรัทธาในผู้นำ ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการระดมทรัพยากร ทั้งนี้ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาประกอบด้วยหลายด้าน เช่น ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และความสามารถในการสร้างแรงจูงใจให้ผู้คนเข้าร่วมในการสนับสนุนทรัพยากร การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน การสร้างความเชื่อมั่น การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การบริหารจัดการที่ดี ความโปร่งใสในการดำเนินงาน ความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ และการประสานงานที่มีประสิทธิภาพ การประชาสัมพันธ์และการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง การเผยแพร่ข้อมูลเพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนและการติดตามผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาโครงการ ภาวะผู้นำที่เข้มแข็ง (พิณสุตา สิริธรรังศรี, 2562)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม มีอำนาจหน้าที่ ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดและพัฒนาศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา และจากผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการศึกษา (SWOT Analysis) พบว่า ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ และสถานการณ์

การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส Covid 19 ส่งผลต่อรายได้และสถานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองมาจนถึงปัจจุบัน บุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาด้านหนี้สิน การจัดสรรงบประมาณของรัฐบาลบางรายการมีการกำหนดกรอบของการใช้เงินไว้ ทำให้การใช้เงินบางรายการไม่ตรงกับความต้องการของโรงเรียนโดยตรง การจัดสรรงบประมาณจากต้นสังกัดบางครั้งล่าช้า ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการ การจัดซื้อจัดจ้างอุปกรณ์ วัสดุสื่อ ครุภัณฑ์ไม่ตรงตามความต้องการของสถานศึกษา ส่งผลให้เกิดการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาไม่คุ้มค่าไม่มีประสิทธิภาพ มีปัญหาความเหลื่อมล้ำในการใช้เทคโนโลยี ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ส่งผลให้วัสดุอุปกรณ์ที่รองรับเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการปรับปรุงระบบ ครูมีภาระงานนอกเหนือจากงานสอนมากเกินไป ครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนมากมีภาระหนี้สินมาก ส่งผลต่อขวัญกำลังใจการปฏิบัติงานที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม, 2566) โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม จึงต้องเผชิญภาวะของการแข่งขันสูง เนื่องจากมีความต้องการการใช้ทรัพยากรจำนวนมาก ทั้งทรัพยากร เงิน ทรัพยากรที่ไม่ใช่เงิน เช่น บุคคล วัสดุ ครุภัณฑ์

จากความสำคัญและปัญหาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการซึ่งมีรายละเอียดที่แตกต่างกันในแต่ละบริบทของสถานศึกษา ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่ศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม เพื่อให้สถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย แผนการดำเนินงาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ให้สามารถนำไปพัฒนาแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม
2. เพื่อสังเคราะห์กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายของการระดมทรัพยากรทางการศึกษา จากแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2546), สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562), กิ่งแก้ว วาณิชกุล (2549), พรเทพ โพธิ์พันธุ์ (2562), จันทิมา อชชะสวัสดิ์ (2556), นิรุตติ์ วงคำชัย (2563), สังเวียน มาลาทอง (2556), กนกพร แสนสุขสม (2561), ธัญลักษณ์ นวลศรี (2557) สามารถสรุปได้ว่าการระดมทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานด้วยรูปแบบที่หลากหลายเพื่อให้ได้ปัจจัยที่นำมาใช้ประโยชน์ทางการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาจากการขอความร่วมมือ การสนับสนุนของแหล่งต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงชุมชนและบุคคล ซึ่งปัจจัยดังกล่าวประกอบด้วยทรัพยากรทางการเงินและทรัพยากรที่ไม่ใช่เงิน (องค์ความรู้ ภูมิปัญญา บุคคล แรงงาน วัสดุ อุปกรณ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง ฯลฯ)

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้พิจารณาพบว่าผลการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) ได้อธิบายถึงทรัพยากรเพื่อการศึกษาการศึกษาอย่างสอดคล้อง และครอบคลุมกับองค์ประกอบในงานวิจัยจำนวนมาก โดยสังเคราะห์ได้ 2 ด้าน ได้แก่ 1) ทรัพยากรเงิน 2) ทรัพยากรที่ไม่ใช่เงิน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับทรัพยากรเงิน และทรัพยากรที่ไม่ใช่เงิน จากแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน สรุปได้ดังนี้

1) ทรัพยากรเงิน หมายถึง งบประมาณที่ได้มาจากหน่วยงานรัฐและเอกชน รวมถึงภาคประชาชน ซึ่งมาจากการดำเนินการต่าง ๆ ของโรงเรียน การจัดโครงการ การขอรับบริจาค การทอดผ้าป่าการศึกษา เพื่อนำมาใช้จัดการศึกษาและบริหารจัดการในสถานศึกษา

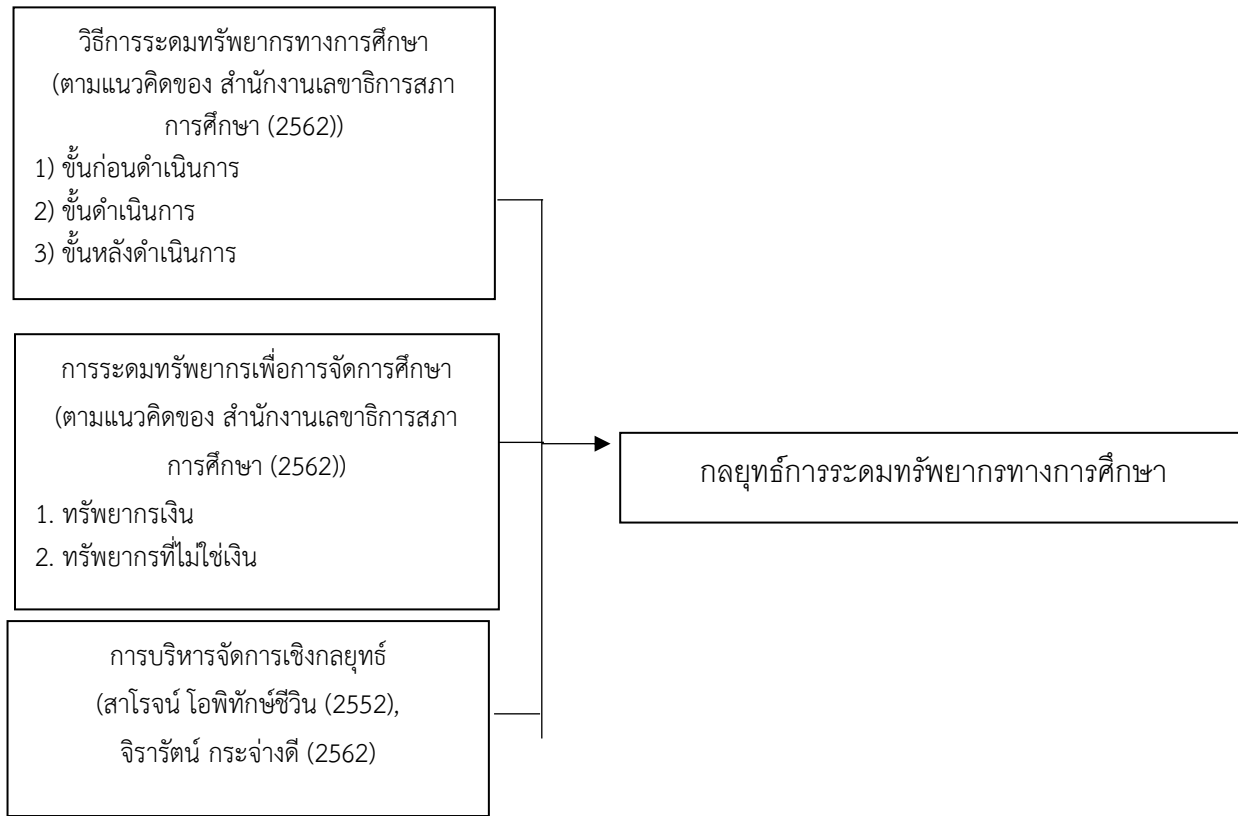
2) ทรัพยากรที่ไม่ใช่เงิน หมายถึง ปัจจัยการผลิตที่นอกเหนือจากเงิน ได้แก่ ที่ดิน บุคลากร สิ่งก่อสร้าง วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ข้อมูลความรู้ ภูมิปัญญา บุคคล ซึ่งได้มาจากการสนับสนุนของหน่วยงานรัฐและเอกชน ชุมชน รวมถึงประชาชนด้วย

ผู้วิจัยได้ศึกษากระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์จากแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน สามารถสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบพื้นฐาน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การประเมินสถานะแวดล้อมภายนอก และภายใน ในองค์กร หรือการตรวจสอบสภาพแวดล้อม (Environmental Scanning) ได้แก่ การวิเคราะห์ SWOT Analysis S (Strengths) จุดแข็ง (Weaknesses: W) จุดอ่อน (Opportunities: O) โอกาส (Threats: T) อุปสรรคหรือข้อจำกัด ขั้นที่ 2 การวางแผนกลยุทธ์ หรือการจัดทำกลยุทธ์ (Strategy Formulation) ขั้นที่ 3 การดำเนินกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปใช้ หรือการปฏิบัติตามกลยุทธ์ (Strategy Implementation) ขั้นที่ 4 การควบคุมกลยุทธ์ หรือการประเมินผลและการควบคุม (Evaluation and Control) กระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้พิจารณาพบว่าผลการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562b) จากการวิจัย เรื่องรูปแบบการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ได้อธิบายองค์ประกอบของการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาการศึกษาอย่างสอดคล้อง และครอบคลุมกับองค์ประกอบในงานวิจัยจำนวนมาก โดยสังเคราะห์ได้ 2 ด้าน ได้แก่ 1) ทรัพยากรเงิน 2) ทรัพยากรที่ไม่ใช่เงิน จึงสนใจที่จะศึกษากลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม จากแนวคิดนี้ โดย ทรัพยากรเงิน หมายถึง งบประมาณที่ได้มาจากหน่วยงานรัฐและเอกชน รวมถึงภาคประชาชน ซึ่งมาจากการดำเนินการต่าง ๆ ของโรงเรียน การจัดโครงการ การขอรับบริจาค การทอดผ้าป่าการศึกษา เพื่อนำมาใช้จัดการศึกษาและบริหารจัดการในสถานศึกษา และทรัพยากรที่ไม่ใช่เงิน หมายถึง ปัจจัยการผลิตที่นอกเหนือจากเงิน ได้แก่ ที่ดิน บุคลากร สิ่งก่อสร้าง วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี ข้อมูลความรู้ ภูมิปัญญา บุคคล ซึ่งได้มาจากการสนับสนุนของหน่วยงานรัฐและเอกชน ชุมชน รวมถึงประชาชนด้วย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม สามารถแสดงกรอบแนวคิด ดังนี้

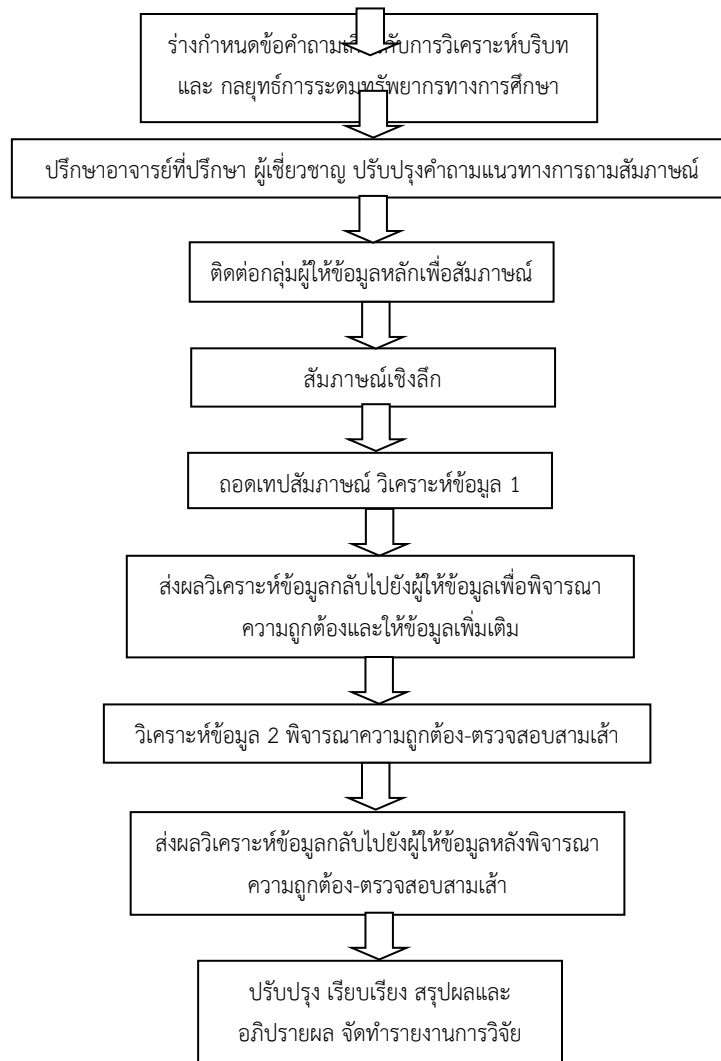
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. แบบแผนวิจัย

แบบแผนวิจัยครั้งนี้เป็นระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เริ่มจากศึกษา ทบทวนวรรณกรรม (วิจัยเอกสาร) กำหนดข้อคำถามและร่างของข้อมูล รวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อการวิเคราะห์บริบท (context analysis by SWOT) ตามแนวทางการจัดการเชิงกลยุทธ์ (strategic management) และการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) การตรวจทานตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) ดังแผนภาพ

การศึกษาค้นคว้า
การทบทวนวรรณกรรม (วิจัยเอกสาร)

ภาพที่ 2 แบบแผนการวิจัย

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญหลัก (Key Informants) ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มีเกณฑ์ (Criteria Sampling) ในการพิจารณา ดังต่อไปนี้ ประกอบไปด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา 2) ครูหัวหน้าฝ่ายงาน หรือครูและบุคลากรทางการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม จำนวน 4 คน ใช้เกณฑ์ มีประสบการณ์การบริหารงานไม่น้อยกว่า 2 ปี และเป็นผู้บริหารในโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการระดมทรัพยากรเป็นอย่างดี

2. ครูหัวหน้าฝ่ายงานหรือครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 1 คน ใช้เกณฑ์ 1) เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี 2) เป็นครูในโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการระดมทรัพยากรเป็นอย่างดี โดยขอความร่วมมือตามความสมัครใจตามเกณฑ์คุณสมบัติ

ทั้งนี้ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจนกว่าจะได้ข้อมูลที่อิ่มตัว (Data saturation) ซึ่งไม่ค้นพบข้อมูลใหม่หรือไม่มีข้อสงสัยเกิดขึ้น

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือในการวิจัย มีดังนี้

1. การสัมภาษณ์เชิงลึก

ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เป็นวิธีหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นวิธีการสนทนาพูดคุยตามประเด็นข้อคำถามที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อค้นหาและทำความเข้าใจปรากฏการณ์ ประสบการณ์ และมุมมองของผู้ให้ สัมภาษณ์ ในประเด็นบริบทสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการระดมทรัพยากรทางการศึกษา รวมทั้งกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม

สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแนวคำถามสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semistructured interview guideline) จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีตัวอย่างคำถาม ดังตาราง

วัตถุประสงค์	คำถามหลัก
เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม	1.1 ให้ท่านเล่าบริบทภายนอกสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการระดมทรัพยากรทางการศึกษาที่ผ่านมาว่าสถานศึกษาของท่านมีโอกาส และอุปสรรคหรือข้อจำกัดในการระดมทรัพยากรอย่างไร 1.2 ให้ท่านเล่าบริบทภายในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการระดมทรัพยากรทางการศึกษาที่ผ่านมาว่าสถานศึกษาของท่านมีจุดแข็ง จุดอ่อน ในการระดมทรัพยากรอย่างไร
เพื่อสร้างกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม	2.1 ท่านมีกลยุทธ์ในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาอย่างไรบ้าง 2.2 จากกลยุทธ์ในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาข้างต้นสามารถช่วยในการระดมทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพสามารถดำเนินการไปพร้อมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลได้ทันทีที่เก็บข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ซึ่งข้อมูลที่ได้ในระยะแรกจะบอกทิศทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะต่อไป รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการปรับปรุงแก้ไขประเด็นข้อคำถามสำหรับแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่มีลักษณะเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาและบรรยายสภาพการณ์ใดสภาพการณ์หนึ่งนั้น

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม สามารถสรุปได้ดังนี้

	เชิงบวก	เชิงลบ
สภาพแวดล้อมภายใน	จุดแข็ง 1. การบริหารจัดการและการวางแผน ในสถานศึกษา 2. เครือข่ายที่เข้มแข็ง 3. ศักยภาพของผู้เรียน	จุดอ่อน 1. การรับนักเรียน
สภาพแวดล้อมภายนอก	โอกาส 1. หน่วยงานภายนอกให้การสนับสนุน	ข้อจำกัดหรืออุปสรรค 1. สภาพเศรษฐกิจ 2. กฎหมาย ระเบียบและนโยบายรัฐ 3. สภาวะวิกฤต

ด้านที่ 1 โรงเรียนที่มีความสำเร็จในการระดมทรัพยากรมีจุดแข็ง ได้แก่

1.1 การบริหารจัดการและการวางแผนในสถานศึกษา โรงเรียนมีการกำหนดการวางแผนเริ่มจากแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งการวางแผนจะทำให้เห็นภาพในส่วนของการจัดสรรงบประมาณ การกำหนดการเก็บบำรุงการศึกษาเมื่อได้ทรัพยากรมาแล้วจึงนำมาทำตามแผนที่ได้วางไว้ซึ่งเมื่อปฏิบัติตามแผนแล้วนั้นจะส่งผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพ มีความน่าเชื่อถือสามารถบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 เครือข่ายที่เข้มแข็ง โรงเรียนมีการประสานกับเครือข่ายต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการสถานศึกษาสมาคมนักเรียนสมาคมผู้ปกครององค์กรภาคีเครือข่ายซึ่งถือเป็นกำลังหลักในการระดมทรัพยากรทั้งทรัพยากรเงินและทรัพยากรที่ไม่ใช่เงินโดยเครือข่ายที่เข้มแข็งจะทำให้การระดมทรัพยากรเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ

1.3 ศักยภาพของผู้เรียน ศักยภาพของผู้เรียนซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนมีคุณภาพความแข็งแกร่งของนักเรียนในการสร้างผลงานทั้งผลงานวิชาการทักษะต่าง ๆ ทำให้เกิดผลเชิงประจักษ์มหาวิทยาลัยมีความเชื่อมั่นในศักยภาพผู้เรียนมีโควตาศึกษาต่อรวมทั้งได้รับการสนับสนุนทุนการศึกษาอุปกรณ์ที่ใช้จากหน่วยงานภายในและภายนอก

ด้านที่ 2 โรงเรียนที่มีความสำเร็จในการระดมทรัพยากรมีจุดอ่อน ได้แก่

2.1 การรับนักเรียน การรับนักเรียนการคัดเลือกนักเรียนในการเข้าเรียนนั้นไม่สามารถปฏิเสธหรือคัดกรองความสามารถนักเรียนได้ผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนจึงมีทุกระดับทุกฐานะ การระดมทรัพยากรจึงต้องทำตามความเหมาะสมหรืออาจไม่ได้ตามที่โรงเรียนตั้งเป้าหมายไว้

ด้านที่ 3 โรงเรียนที่มีความสำเร็จในการระดมทรัพยากรมีโอกาส ได้แก่

3.1 หน่วยงานภายนอกให้การสนับสนุน มีหน่วยงานภายนอกให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งสนับสนุนในด้านของทรัพยากรเงินและวัสดุอุปกรณ์หรือความรู้

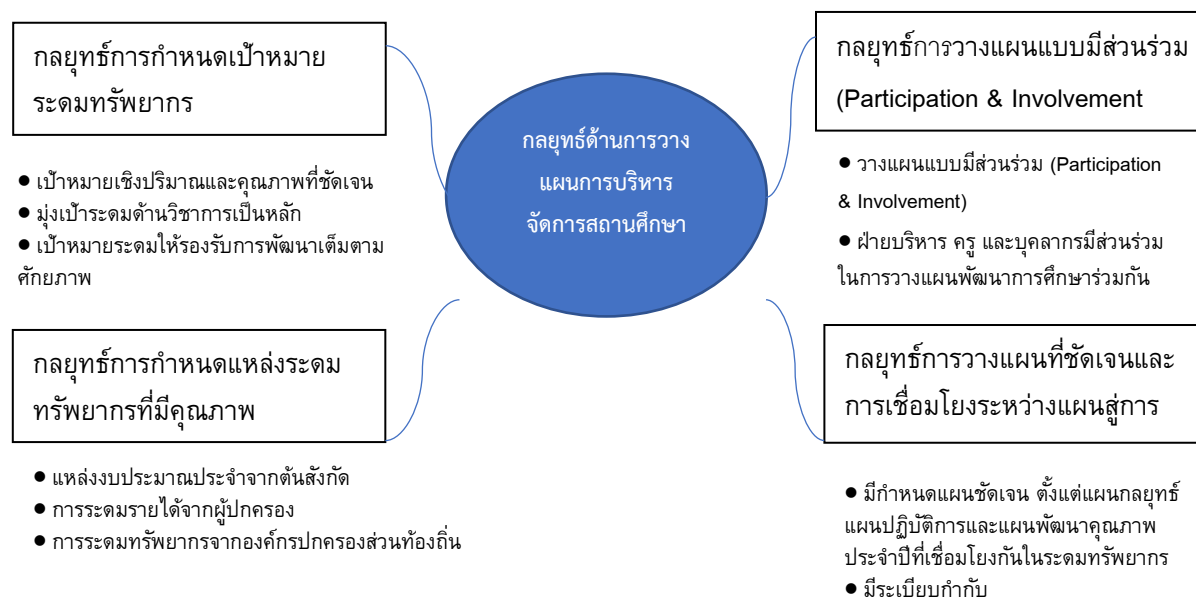
ด้านที่ 4 โรงเรียนที่มีความสำเร็จในการระดมทรัพยากรมีข้อจำกัดหรืออุปสรรค ได้แก่

4.1 สภาพเศรษฐกิจ สภาพเศรษฐกิจหรือสถานภาพทางสังคมมีผลโดยตรงต่อการระดมทรัพยากรของโรงเรียน เนื่องจากเงินบำรุงการศึกษาถือเป็นเงินรายได้สถานศึกษาที่นำมาบริหารจัดการแต่การเก็บเงินบำรุงการศึกษานั้นอาจไม่ได้เท่าจำนวนที่ตั้งไว้และสภาพเศรษฐกิจในแต่ละปีส่งต่อการระดมทรัพยากรทางการศึกษาจากเครือข่าย เช่น สมาคมศิษย์เก่า สมาคมผู้ปกครอง

4.2 กฎหมาย ระเบียบและนโยบายรัฐ กฎหมายระเบียบและนโยบายรัฐ เนื่องจากการระดมทรัพยากรบางอย่างไม่สามารถทำได้เพราะขัดต่อระเบียบหรือระเบียบที่ทำให้กระบวนการทำงานล่าช้า โรงเรียนไม่สามารถระดมทรัพยากรได้อย่างเต็มที่ตามความต้องการเนื่องจากกฎระเบียบและนโยบาย

4.3 สภาวะวิกฤต สภาวะวิกฤตต่าง ๆ เช่น วิกฤตทางโรคภัย ภัยพิบัติอาจทำให้ต้องจัดสรรงบประมาณหรือทรัพยากรที่ได้มาในสถานการณ์นั้น

การสังเคราะห์กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม สามารถสรุปได้ดังนี้

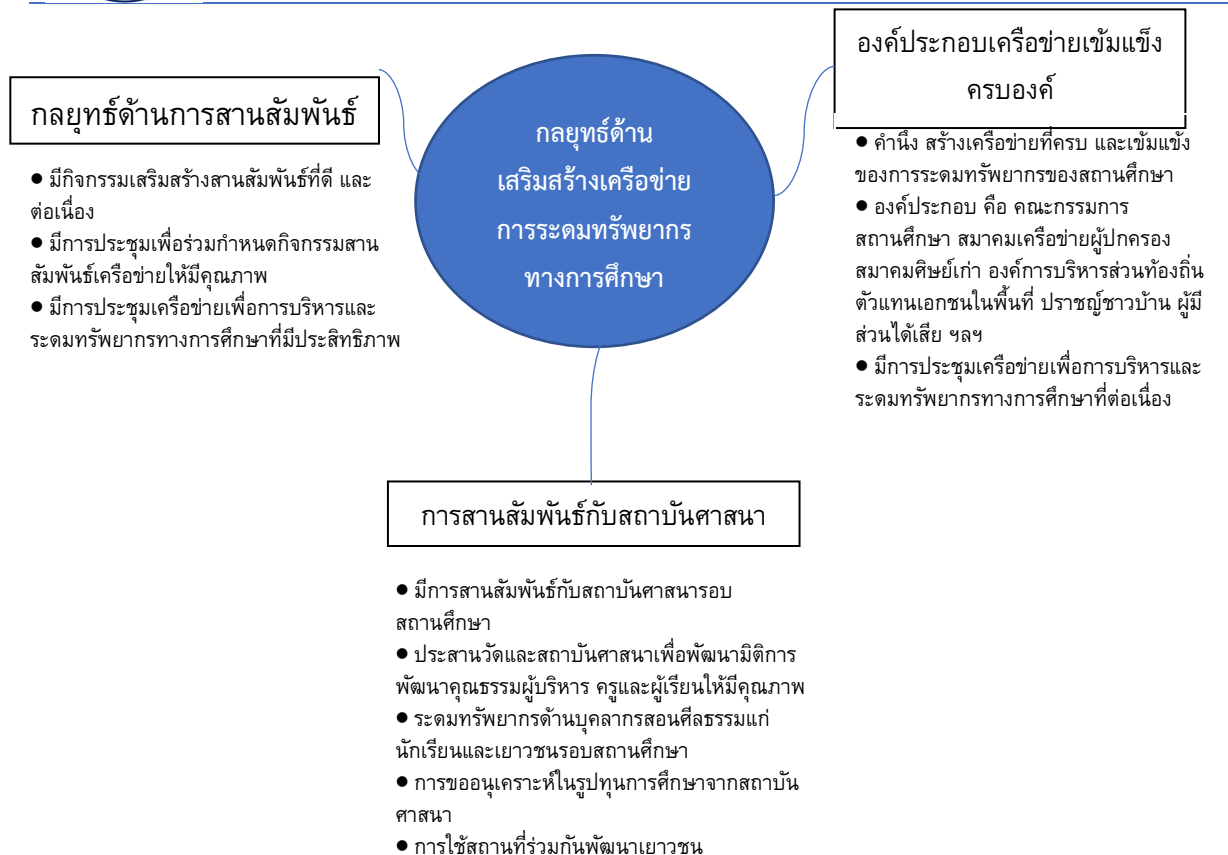

1. กลยุทธ์และประเด็นกลยุทธ์ด้านการวางแผนการบริหารจัดการสถานศึกษา มีประเด็นกลยุทธ์ ดังนี้

1) กลยุทธ์การกำหนดเป้าหมายระดมทรัพยากร ได้แก่ กำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณและคุณภาพที่ชัดเจน มุ่งเป้าระดมด้านวิชาการเป็นหลัก และมีการกำหนดเป้าหมายระดมให้รองรับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ 2) กลยุทธ์การวางแผนแบบมีส่วนร่วม (Participation & Involvement Planning) ได้แก่ วางแผนแบบมีส่วนร่วม (Participation & Involvement) ฝ่ายบริหาร ครู และบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการศึกษาาร่วมกัน มีการประชุมวางแผนปรึกษาผ่านความคิดเห็นของทุกภาคส่วน 3) กลยุทธ์การกำหนดแหล่งระดมทรัพยากรที่มีคุณภาพ ได้แก่ แหล่งงบประมาณประจำจากต้นสังกัด การระดมรายได้จากผู้ปกครอง การระดมทรัพยากรจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4) กลยุทธ์การวางแผนที่ชัดเจนและการเชื่อมโยงระหว่างแผนสู่การปฏิบัติ ได้แก่ มีกำหนดแผนชัดเจนตั้งแต่แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการและแผนพัฒนาคุณภาพประจำปีที่เชื่อมโยงกันในระดมทรัพยากร มีระเบียบกำกับ และ Project-based management

2. กลยุทธ์และประเด็นกลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มีประเด็นกลยุทธ์ ดังนี้ 1) กลยุทธ์การบริหารเชิงโครงการ (Project-based Management) ได้แก่ จากแผนกลยุทธ์นำมาสู่แผนปฏิบัติการ ขับเคลื่อนด้วยโครงการที่สอดคล้องกับแผน การวางแผนสู่การปฏิบัติให้วางในรูปโครงการและกิจกรรมที่มีการระบุวิธีการ ตัวชี้วัดที่ชัดเจน เหมาะสม และกำหนดตัวชี้วัดที่มีประสิทธิภาพให้บรรลุผลในการระดมทรัพยากร 2) กลยุทธ์การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม (Participation Management) ได้แก่ ฝ่ายบริหาร ครู และบุคลากรทำงานจัดการตามแผนให้ลุล่วงแบบมีส่วนร่วม มีการประชุมติดตามการดำเนินการของทุกฝ่ายและตัวแทนทุกภาคส่วน 3) กลยุทธ์การบริหารจัดการเชิงระบบ (Systematic Management) ได้แก่ มีระบบการบริหารจัดการ ติดตามผลการระดมและจัดสรรทรัพยากร มีการจัดตั้งคณะทำงานในรูปคณะกรรมการ มีเจ้าภาพในการดูแลงาน ขับเคลื่อนแผนตามการออกแบบเชิงกลยุทธ์ เชื่อมโยงการบริหารให้บรรลุตามตัวชี้วัดและถูกต้องตามระเบียบราชการ 4) กลยุทธ์การประสานงานและสื่อสาร (Coordination and Communication) ได้แก่ มีการประชุมประสานงานต่อเนื่อง สื่อสารสร้างสรรค์ให้เกิดทัศนคติที่ดีในการระดมทรัพยากรและการใช้จ่ายงบประมาณ มีการให้ความรู้และประชาสัมพันธ์ถึงความสำคัญของงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา

3. กลยุทธ์และประเด็นกลยุทธ์ด้านเสริมสร้างเครือข่ายการระดมทรัพยากรทางการศึกษา มีประเด็นกลยุทธ์ ดังนี้ 1) องค์ประกอบเครือข่ายเข้มแข็ง ครอบงำ ได้แก่ คำนึง สร้างเครือข่ายที่ครบ และเข้มแข็งของการระดมทรัพยากรของสถานศึกษา องค์ประกอบ คือ คณะกรรมการสถานศึกษา สมาคมเครือข่ายผู้ปกครอง สมาคมศิษย์เก่า องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ตัวแทนเอกชนในพื้นที่ ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้มีส่วนได้เสีย ฯลฯ และมีการประชุมเครือข่ายเพื่อการบริหารและระดมทรัพยากรทางการศึกษาที่ต่อเนื่อง 2) กลยุทธ์ด้านการสานสัมพันธ์ ได้แก่ มีกิจกรรมเสริมสร้างสานสัมพันธ์ที่ดี และ ต่อเนื่อง มีการประชุมเพื่อร่วมกำหนดกิจกรรมสานสัมพันธ์เครือข่ายให้มีคุณภาพ มีการประชุมเครือข่ายเพื่อการบริหารและระดมทรัพยากรทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ 3) การสานสัมพันธ์กับสถาบันศาสนา มีการสานสัมพันธ์กับสถาบันศาสนาอบสถานศึกษา ประสานวัดและสถาบันศาสนาเพื่อพัฒนาวิถีการพัฒนาคุณธรรมผู้บริหาร ครูและผู้เรียนให้มีคุณภาพ ระดมทรัพยากรด้านบุคลากรสอนศีลธรรมแก่นักเรียนและเยาวชนรอบสถานศึกษา การขออนุเคราะห์ในรูปแบบทุนการศึกษาจากสถาบันศาสนา และ การใช้สถานที่ร่วมกันพัฒนาเยาวชน

4. กลยุทธ์และประเด็นกลยุทธ์ด้านการสร้างผลงานเชิงประจักษ์ มีประเด็นกลยุทธ์ ดังนี้ 1) กลยุทธ์สื่อสารสร้างการรับรู้ประโยชน์การใช้ทรัพยากร ได้แก่ แสดงผลงานการจัดกิจกรรมจากทรัพยากรทางการศึกษาที่ระดมเชิงเชื่อมโยงและเห็นผลเชิงประจักษ์ เช่น จดหมายขอบคุณจากนักเรียนและโรงเรียน ภาพถ่าย ป้ายประกาศติดที่โรงเรียน รวมถึงเชิญผู้ที่ให้การสนับสนุนมาที่โรงเรียนเมื่อมีกิจกรรมต่าง ๆ 2) กลยุทธ์ด้านการใช้ช่องทางสื่อสารดิจิทัลทันสมัย ได้แก่ การเผยแพร่ผ่านโซเชียลมีเดีย การกำหนดช่องทางผ่านการสื่อสารสมัยใหม่ เช่น ไลน์กลุ่ม เฟสบุ๊ค ฯลฯ การกำหนด content ที่ตรงกับการแสดงผลการใช้ทรัพยากร การประกาศชื่อผู้ให้การสนับสนุน การดำเนินการบันทึกภาพ ข้อมูล การเรียบเรียงเขียน content สร้างผลกระทบสูง 3) การทำวิจัยผลการระดมทรัพยากรและบริหารทรัพยากรสู่สาธารณะ ได้แก่ มีการกำหนดคณะทำงานเพื่อการบูรณาการการวิจัยเพื่อสนับสนุนผลดีของการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา

อภิปรายผล

จากข้อค้นพบเรื่องกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม

ด้านที่ 1 โรงเรียนที่มีความสำเร็จในการระดมทรัพยากรมีจุดแข็ง ได้แก่ 1.1 การบริหารจัดการและการวางแผนในสถานศึกษา โรงเรียนมีการกำหนดการวางแผนเริ่มจากแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแผนปฏิบัติการ

ประจำปีซึ่งการวางแผนจะทำให้เห็นภาพในส่วนของการจัดสรรงบประมาณ การกำหนดการเก็บบำรุงการศึกษา เมื่อได้ทรัพยากรมาแล้วจึงนำมาทำตามแผนที่ได้วางไว้ซึ่งเมื่อปฏิบัติตามแผนแล้วนั้นจะส่งผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพ มีความน่าเชื่อถือสามารถบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ที่กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา คือ การมีแผนงานที่ดี วัตถุประสงค์ และเป้าหมายการระดมทรัพยากรชัดเจน และสอดคล้องกับ สุวิมล โชนนัทย์ (2560) ที่กล่าวว่า การวางแผนเป็นเครื่องช่วยให้มีการตัดสินใจอย่างมีหลักเกณฑ์ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย กำหนดแนวทางในการดำเนินงานที่จะทำให้สำเร็จตามที่มุ่งหวัง ตลอดจนเป็นเครื่องมือในการควบคุมงานเพื่อติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของฝ่ายต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบายและเป้าหมายที่ต้องการ เพื่อให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ เป็นไปโดยประหยัดมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 1.2 เครื่องข่ายที่เข้มแข็ง โรงเรียนมีการประสานกับเครือข่ายต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรส่วนท้องถิ่นคณะกรรมการสถานศึกษา สมาคมศิษย์เก่า สมาคมผู้ปกครอง องค์กรภาคีเครือข่าย ซึ่งถือเป็นกำลังหลักในการระดมทรัพยากรทั้งทรัพยากรเงินและทรัพยากรที่ไม่ใช่เงิน โดยเครือข่ายที่เข้มแข็งจะทำให้การระดมทรัพยากรเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ สอดคล้องกับ อำพล รวากลาง (2556) ที่กล่าวว่า ดังนั้นโรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษา โดยมีการประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ผู้อุปถัมภ์ให้มีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา และขอเป็นไปตาม พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดหลักการจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ไว้ในมาตรา 9 หลายประการในการนี้กำหนดให้ (5) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา และ (6) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ทั้งนี้ ได้ขยายความไว้ในหมวด 8 ความว่า ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน ทั้ง จากรัฐ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศมาใช้ในการจัดการศึกษา ดังนี้ (1) ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยอาจจัดเก็บ ภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสมทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด (2) ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชนองค์กร วิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถานสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อ การศึกษาโดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาบริจาคทรัพย์สิน และทรัพยากรอื่น ให้แก่สถานศึกษาและมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสม สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562 ที่กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา คือ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน การรู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลระหว่างโรงเรียนและชุมชน มีบุคคล และองค์กรสนับสนุนการระดมทรัพยากรที่เข้มแข็ง เช่น คหบดีในชุมชน สมาคมผู้ปกครองและครู ชมรมศิษย์เก่า เครือข่ายองค์กร และ สถานประกอบการ ฯลฯ 1.3 ศักยภาพของผู้เรียน ศักยภาพของผู้เรียนซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนมีคุณภาพ ความแข็งแกร่งของนักเรียนในการสร้างผลงานทั้งผลงานวิชาการ ทักษะต่าง ๆ ทำให้เกิดผลเชิงประจักษ์มหาวิทยาลัยมีความเชื่อมั่นในศักยภาพผู้เรียน มีโควตาศึกษาต่อ รวมทั้งได้รับการสนับสนุนทุนการศึกษา อุปกรณ์ที่ใช้จากหน่วยงานภายในและภายนอก

ด้านที่ 2 โรงเรียนที่มีความสำเร็จในการระดมทรัพยากรมีจุดอ่อน ได้แก่ 2.1 การรับนักเรียน การรับนักเรียนการคัดเลือกนักเรียนในการเข้าเรียนนั้น ไม่สามารถปฏิเสธหรือคัดกรองความสามารถนักเรียนได้ ผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนจึงมีทุกระดับทุกฐานะการระดมทรัพยากรจึงต้องทำตามความเหมาะสมหรืออาจไม่ได้ตามที่โรงเรียนตั้งเป้าหมายไว้ สอดคล้องกับ พินสุตา สิริธรงค์ (2562) ที่กล่าวว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาด้านการระดมทรัพยากรทางการศึกษา เนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ มากมาย เช่น ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ประชาชนขาดความศรัทธาในผู้นำ ไม่เห็นถึงความสำคัญของการศึกษา ไม่มีแผนงาน โครงการและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ขาดแรงจูงใจและกำลังในการสนับสนุนทรัพยากร สภาพเศรษฐกิจและฐานะความยากจนในประเทศ และสอดคล้องกับ ธวัช ยะสุคำ (2566) ที่กล่าวว่า ปัญหาของการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา คือ การขาดแรงจูงใจในการสนับสนุนทรัพยากร สภาพเศรษฐกิจและฐานะความยากจนในชุมชน

ด้านที่ 3 โรงเรียนที่มีความสำเร็จในการระดมทรัพยากรมีโอกาส 3.1 หน่วยงานภายนอกให้การสนับสนุน มีหน่วยงานภายนอกให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งสนับสนุนในด้านของทรัพยากรเงินและวัสดุอุปกรณ์หรือความรู้ สอดคล้องกับ ประจักษ์สิน บึงมูม (2558) ที่กล่าวว่า สถานศึกษาต้องแสวงหาความช่วยเหลือจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อระดมทรัพยากรมาใช้ในการจัดการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวผู้เรียนดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีทักษะในการประสานความร่วมมือและสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เพื่อให้ชุมชนเกิดความศรัทธาให้การสนับสนุนตามโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 (กระทรวงศึกษาธิการ2556) ที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา 58 กำหนดแนวปฏิบัติการระดมทรัพยากรให้สถานศึกษา สามารถระดมทรัพยากรได้ทั้งนี้ ต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ ตามความเหมาะสมและความจำเป็น

ด้านที่ 4 โรงเรียนที่มีความสำเร็จในการระดมทรัพยากรมีข้อจำกัดหรืออุปสรรค ได้แก่ 4.1 สภาพเศรษฐกิจ สภาพเศรษฐกิจหรือสภาพทางสังคมมีผลโดยตรงต่อการระดมทรัพยากรของโรงเรียน เนื่องจากเงินบำรุงการศึกษาถือเป็นเงินรายได้สถานศึกษาที่นำมาบริหารจัดการ แต่การเก็บเงินบำรุงการศึกษานั้นอาจไม่ได้เท่าจำนวนที่ตั้งไว้และสภาพเศรษฐกิจในแต่ละปีส่งผลต่อการระดมทรัพยากรทางการศึกษา จากเครือข่ายเช่นสมาคมศิษย์เก่าสมาคมผู้ปกครองสอดคล้องกับ พัทธกรฤกษ์ พวงนิล (2553) การระดมทรัพยากรด้านการเงินหรืองบประมาณ จะต้องอาศัยความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่เขตบริการของโรงเรียน ซึ่งมีปัญหา คือทรัพยากรมีจำนวนจำกัดและไม่เพียงพอ เพราะบางพื้นที่มาจากปัญหาด้านเศรษฐกิจของประชาชนหรือ ผู้ปกครองนักเรียนจึงทำให้การระดมทรัพยากรด้านการเงินทำได้เป็นบางครั้ง และสอดคล้องกับ พินสุตา สิริธรงค์ (2562) ที่กล่าวว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาด้านการระดมทรัพยากรทางการศึกษา เนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ มากมาย เช่น ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ประชาชนขาดความศรัทธาในผู้นำ ไม่เห็นถึงความสำคัญของการศึกษา ไม่มีแผนงาน โครงการและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ขาดแรงจูงใจและกำลังในการสนับสนุนทรัพยากร สภาพเศรษฐกิจและฐานะความยากจนในประเทศ และสอดคล้องกับ ธวัช ยะสุคำ (2566) ที่กล่าวว่า ปัญหาของการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา คือ การขาดแรงจูงใจในการสนับสนุนทรัพยากร สภาพเศรษฐกิจและฐานะความยากจนในชุมชน 4.2 กฎหมาย ระเบียบและนโยบายรัฐ กฎหมายระเบียบและนโยบายรัฐเนื่องจากการระดมทรัพยากรบางอย่างไม่สามารถทำได้เพราะขัดต่อระเบียบหรือระเบียบที่ทำให้กระบวนการทำงานล่าช้าโรงเรียนไม่สามารถระดมทรัพยากรได้อย่างเต็มที่ตามความต้องการเนื่องด้วยกฎระเบียบและนโยบาย สอดคล้องกับ นิตดา แก้วสวัสดิ์

(2562) การแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างล่าช้า ปัญหาที่เกิดขึ้นบางอย่าง เช่น การอนุมัติการดำเนินโครงการหรือแก้ไขปัญหาเป็นไปด้วยความล่าช้าที่เกิดจากระเบียบขั้นตอนที่เกิดจากระเบียบ ขั้นตอน ซึ่งเกิดจากการบริหารงานของเจ้าหน้าที่รัฐที่มีโครงสร้างการดำเนินงานที่ต้องอนุมัติโดย ผู้บังคับบัญชาเท่านั้น โดยโครงสร้างในการอนุมัติเป็นไปตาม สายการบังคับบัญชา มีตำแหน่ง แบบฟอร์ม การลงลายมือชื่อที่ชัดเจน ตามลำดับขั้นที่มีความซับซ้อน หากในการปฏิบัติหน้าที่ ตำแหน่งใด หรือเจ้าหน้าที่รัฐคนใดไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ ก็ต้องรองจนกว่าจะได้ลงลายมือ ชื่อทุกคน และบางครั้งไม่มีการมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติหน้าที่แทนกันได้ (นิธิดา แก้วสวัสดิ์, 2562) และสอดคล้องกับ คุณานนต์ วิหคภิรมย์ (2565) ที่กล่าวว่า นโยบายระดับชาติ นโยบายระดับรัฐบาล หรือนโยบายจากกระทรวง เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย เนื่องจากการสนับสนุนวาระต่าง ๆ ผ่านนโยบายสาธารณะเป็นการจัดสรรทรัพยากรให้ตามความเห็นสมควรของผู้มีอำนาจ และเป็นตัวกำหนดทิศทางการพัฒนาตามการให้ความสำคัญ ตามจำนวนทรัพยากรที่ได้รับการจัดสรร และทิศทางที่ผู้มีอำนาจในการกำหนดทิศทางการพัฒนาเห็นสมควร ดังนั้นหากผู้มีอำนาจมีการสนับสนุนไม่เพียงพอ หรือมีแนวคิดในทิศทางการพัฒนาการศึกษาที่ไม่เหมาะสมกับสภาวะปัจจุบัน หรือไม่เหมาะสมแก่การพัฒนาในระยะยาว อาจก่อให้เกิดปัญหาต่อประสิทธิภาพของการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทยได้ (คุณานนต์ วิหคภิรมย์, 2565) 4.3 สภาวะวิกฤต สภาวะวิกฤตต่าง ๆ เช่นวิกฤตทางโรคภัย ภัยพิบัติอาจทำให้ต้องจัดสรรงบประมาณหรือทรัพยากรที่ได้มาในสถานการณ์นั้น สอดคล้องกับ geneva global hub for education in emergencies ที่กล่าวว่า โลกกำลังเผชิญกับวิกฤตการณ์ที่ซับซ้อนและเชื่อมโยงกันมากมาย ความขัดแย้ง ภัยธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงโรคระบาดและโรคระบาด ล้วนส่งผลกระทบร้ายแรงต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่ได้รับผลกระทบ นอกจากนี้ วิกฤตการณ์เหล่านี้ยังส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการศึกษาและคุณภาพอนาคตของนักเรียนรุ่นหนึ่งอีกด้วย วิกฤตการณ์ต่าง ๆ เช่น ความขัดแย้งและภัยธรรมชาติ ล้วนขัดขวางการศึกษาของเด็กและเยาวชนหลายล้านคน โดยประเมินว่าในปัจจุบัน เด็กวัยเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา 72 ล้านคนในประเทศที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ไม่ได้ไปโรงเรียน เด็กอีก 127 ล้านคนไปโรงเรียนแต่ไม่ถึงระดับความสามารถขั้นต่ำในการอ่านหรือคณิตศาสตร์ผลกระทบอื่นๆ ของวิกฤตการณ์ต่อการศึกษา ได้แก่ การทำลายหรือสร้างความเสียหายต่อโครงสร้างพื้นฐานของโรงเรียน จำนวนครูลดลง ความเป็นอยู่ที่ดีของนักเรียนและครูลดลง ความไม่เท่าเทียมกันทางเพศที่เพิ่มมากขึ้นและความไม่เท่าเทียมกันในรูปแบบอื่น ๆ

กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม

1. กลยุทธ์ด้านการวางแผนการบริหารจัดการสถานศึกษา และ 2. กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา สอดคล้องกับ สุวิมล โชนินทัย (2560) ที่กล่าวว่า การวางแผนเป็นเครื่องมือให้มีการตัดสินใจอย่างมีหลักเกณฑ์ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย กำหนดแนวทางในการดำเนินงานที่จะทำให้สำเร็จตามที่มุ่งหวัง ตลอดจนเป็นเครื่องมือในการควบคุมงานเพื่อติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของฝ่ายต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบายและเป้าหมายที่ต้องการ เพื่อให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ เป็นไปโดยประหยัดมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (สุวิมล โชนินทัย, 2560) และสอดคล้องกับ จันทิมา อัสซะสวัสดิ์ (2556) ที่กล่าวว่า การระดมทรัพยากรเพื่อที่จะนำมาใช้สำหรับ จัดการศึกษาที่ดั้นนั้น ไม่ควรทำเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า หรือทำเลียนแบบผู้อื่นที่เขาทำมาแล้ว ประสบความสำเร็จ ต้องมีระบบการคิดที่ดี มีการวางแผนที่รอบคอบ มีผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน และต้องเป็นงานที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการระดมทรัพยากรประเภทเงินทุนนั้น ถือเป็นเรื่องที่สามารถ

ตั้งเป้าหมายการรับบริจาคได้ไม่ยาก และสามารถระดมทุนได้อย่างต่อเนื่อง และเพื่อให้การบริหารการระดมทรัพยากรเพื่อนำมาใช้ในการศึกษาของสถานศึกษาสามารถดำเนินการ ได้อย่างบรรลุจุดมุ่งหมายและมีประสิทธิภาพที่ดี และเพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งได้มีการวางแผนที่ดี มีการคำนึงถึงองค์ประกอบพื้นฐานของการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาเหล่านี้ได้อย่างครบถ้วน เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพ และสอดคล้องกับ วรวิทย์ แสงนาก (2555) ที่ได้เสนอแนวทางในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา โรงเรียนควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันกับชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษา ในการระดมเงินทุน หรือหาแหล่งทุน โรงเรียนควรมีการจัดทำโครงการ ขอรับการสนับสนุนเงินทุนหรือเงินงบประมาณ จากหน่วยงานของรัฐบาล บุคคล ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา และสถานประกอบการด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลาย โรงเรียนควรสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อเป็นแหล่งในการช่วยสนับสนุนการระดมเงินทุนหรืองบประมาณ

3. กลยุทธ์ด้านเสริมสร้างเครือข่ายการระดมทรัพยากรทางการศึกษา สอดคล้องกับ วรวิทย์ แสงนาก (2555) ที่ได้เสนอแนวทางในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ว่าโรงเรียนควรสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อเป็นแหล่งในการช่วยสนับสนุนการระดมเงินทุน หรืองบประมาณ และมีส่วนร่วม ในการทำกิจกรรมของชุมชนเพื่อสร้างความศรัทธาและความสัมพันธ์ที่ดีให้กับชุมชน สอดคล้องกับ กาญจนา เขียวหวานและคณะ (2566) ที่กล่าวว่า จากหลักเกณฑ์ในการระดมทรัพยากรของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะเห็นได้ว่า มุ่งเน้นไปที่การสร้างเครือข่ายชุมชนท้องถิ่นเป็นสำคัญ สถานศึกษาต้องมีการจัดตั้งคณะกรรมการระดม ทรัพยากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างแรงจูงใจในการระดมทรัพยากรจากบุคคล ครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น องค์กรต่าง ๆ นั้นหมายถึงว่าการวางแผนงานของสถานศึกษาต้องมีเครือข่ายชุมชนที่เหนียวแน่นจะส่งผล ต่อความเชื่อมั่นของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเห็นชอบต่อโครงการระดมทรัพยากร ดังนั้นความร่วมมือของเครือข่ายชุมชน หน่วยงาน องค์กร จึงมีความสำคัญต่อสถานศึกษา สอดคล้องกับศักดิ์นิพนธ์ สว่างวงศ์ (2557) ที่กล่าวว่า การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษาในการระดมทรัพยากรเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคีต่าง ๆ ที่มีคุณภาพมาช่วยกันผลักดันการศึกษาให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศในด้านต่าง ๆ และสอดคล้องกับ อำพล รวากกลาง และเสาวณี ตรีพุทธรัตน์ (2556) ที่กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพว่า ความร่วมมือ จากเครือข่ายทั้งจากชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในการระดมทรัพยากรทาง การศึกษาเพื่อการบริหารจัดการเป็นสิ่งสำคัญ เพราะมีผลต่อความสำเร็จในการระดมทรัพยากรทาง การศึกษาของสถานศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะหากขาดความร่วมมือจากชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ความสำเร็จในการระดมทรัพยากรย่อมเป็นไปได้ยาก แนวทางที่จะช่วยให้โรงเรียนมีการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพคือการสร้างเครือข่ายการจัดการสถานศึกษาประกอบด้วย 4 ชั้น คือ ชั้น ตระหนักและการก่อตัวของเครือข่าย ชั้นสร้างพันธมิตรและบริหารเครือข่าย ชั้นการพัฒนาความสัมพันธ์ และการใช้ประโยชน์ และชั้นรักษาความสัมพันธ์และความต่อเนื่อง สอดคล้องกับ อรุณี อินทรไพโรจน์ และคณะ (2562) ที่กล่าวว่า “บวร” หรือ บ้าน วัด โรงเรียน เป็นแนวคิดที่ถูกนำมาใช้โดยหลายภาคส่วน โดยมีความเชื่อว่าเสาหลักทั้งสามสามารถก่อให้เกิดคุณูปการ สร้างความเข้มแข็งให้กับสังคม และสามารถเป็นเครื่องผลักดันให้เกิดการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ทั้งในปัจจุบันและอนาคตเพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน (อรุณี อินทรไพโรจน์ และคณะ, 2562) และสอดคล้องกับนุชา สระสม ที่กล่าวว่า แนวคิดเรื่องการจัดการศึกษาโดยองค์กรในชุมชนมีส่วนร่วมเป็นแนวความคิดที่มีมานานแล้ว รูปแบบที่คุ้นเคยคือ การจัดการศึกษาโดยความร่วมมือระหว่างบ้าน-วัด-โรงเรียน หรือ

ที่เรียกว่า “บวร” ผลการจัดการศึกษาโดยความร่วมมือขององค์กรหลักทั้งสามของชุมชนแบบนี้มีส่วนต้อยมากมาโดยเฉพาะประเด็นการตอบสนองความต้องการในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชนและในประเด็นการระดมทรัพยากรเพื่อการพัฒนา (นุชา สระสม, 2560) และสอดคล้องกับ สุวิมล โขมโนทัย (2560) ที่กล่าวว่า บวร (บ้าน วัด โรงเรียน) เป็นหน่วยทางสังคมที่มีความสำคัญทั้งหมด วัด มีบ้านและโรงเรียนให้การอุปถัมภ์ ค้ำชูทำนุบำรุงพระศาสนา บ้านก็มีวัดคอยให้สติ เตือนใจ รวมทั้งจิตวิญญาณและมีโรงเรียนคอยสนับสนุนกิจกรรมในชุมชน โรงเรียนมีวัด ที่ให้การสนับสนุน อบรมสั่งสอนในศีลธรรม และมีบ้านที่คอยให้การสนับสนุนผู้ที่มีความรู้ความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยอาจเป็นครูภูมิปัญญาให้ความรู้ในเรื่องที่เป็นภูมิปัญญาของท้องถิ่นนั้น ๆ และกรรมการสถานศึกษาก็มีพระ มีผู้นำชุมชน เป็นส่วนหนึ่งในการบริหารงานในโรงเรียน (สุวิมล โขมโนทัย, 2560)

4. กลยุทธ์ด้านการสร้างผลงานเชิงประจักษ์ สอดคล้องกับ ธวัช ยะสุคำ (2566) ที่กล่าวว่า การประกาศเกียรติคุณ และการรายงานผล เป็นการแสดงความขอบคุณผู้สนับสนุนและผู้บริจาค กลุ่มต่างๆ ด้วยวิธีที่เหมาะสมแสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบต่อยอดเงินบริจาค ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือ และ ความโปร่งใสของสถานศึกษา รวมถึงการขอรับบริจาคในคราวต่อไป สื่อสารประชาสัมพันธ์ เป็นสื่อกลางในการสื่อสารให้ผู้สนับสนุนและผู้บริจาคได้ทราบถึง เหตุผล วัตถุประสงค์และวิธีการการระดมทรัพยากรการศึกษา เป็นหลักการของการระดมทรัพยากรฯ การประชาสัมพันธ์ เป็นการสื่อสารที่เปิดโอกาสให้ผู้สนใจให้การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รับทราบเป้าหมายของการระดมทรัพยากรฯ และตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ ส่งผลต่อ ความสำเร็จในการระดมทรัพยากรฯ สอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ที่กล่าวว่า การประกาศเกียรติคุณ และการรายงานผล เป็นการแสดงความขอบคุณผู้สนับสนุนและผู้บริจาค กลุ่มต่างๆ ด้วยวิธีที่เหมาะสม แสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบต่อยอดเงินบริจาค ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือ และ ความโปร่งใสของสถานศึกษา รวมถึงการขอรับบริจาคในคราวต่อไป สอดคล้องกับ โรงเรียนบ้านโนนสวรรค์สมบูรณ์วิทย “หลวงปู่ภูพานอุปถัมภ์” ที่กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์ที่ดี มีวิธีการที่เหมาะสมจะช่วยให้การระดมทรัพยากรทาง การศึกษาประเภทนั้น ๆ ได้รับการสนับสนุน เพราะการประชาสัมพันธ์ คือการสร้างความเข้าใจเชิงบวก ที่ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของสถานศึกษา ทำให้ผู้สนับสนุนเข้าถึงข้อมูลและเจตนารมณ์ได้ การ ประชาสัมพันธ์ช่วยให้ผู้ที่คาดว่าจะสนับสนุนการระดมทรัพยากรทางการศึกษาได้สนใจรับรู้และช่วยเหลือ นอกจากนี้ยังเกิดกระแสการตื่นตัวต่อคณะทำงานระดมทรัพยากรทางการศึกษาได้ด้วย และสอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ที่กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์ เป็นการสื่อสารที่เปิดโอกาสให้ผู้สนใจให้การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รับทราบเป้าหมายของการระดมทรัพยากรฯ และตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ ส่งผลต่อ ความสำเร็จในการระดมทรัพยากรฯ นอกจากนี้ คณะกรรมการระดมทรัพยากรฯ มีหน้าที่ติดตามแผน ประชาสัมพันธ์ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สามารถนำกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา ไปใช้ดำเนินการวางแผนให้กับสถานศึกษาในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา

2. ผู้บริหาร สถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา หน่วยงานทางการศึกษาหรือผู้เกี่ยวข้องมองเห็นสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด ทำให้สามารถวางแผนหรือนำกลยุทธ์มาปรับใช้กับสถานศึกษาของตนได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ที่มีความสอดคล้องเหมาะสมกับสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่าง รวมถึงความพร้อม และบริบทพื้นที่ของสถานศึกษาในแต่ละภาค

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร แสนสุขสม. (2561). *นวัตกรรมการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดความมีชื่อเสียงขององค์กรที่มีผลต่อการระดมทรัพยากรทางการศึกษา* : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กระทรวงศึกษาธิการ (2556). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม. (2566). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ปี พ.ศ.2566-2570*. กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม.
- กาญจนา เขียวหวาน อีรังกูร วรบำรุงกุล, วิญญู บัญลอย. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษา โดยใช้ทฤษฎีระบบกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์. 10 (12), 247-258.
- กิ่งแก้ว วานิชกุล. (2549). *การศึกษาการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนราชพิศ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- คุณานนต์ วิหคภิรมย์. (2565). *ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทิมา อัสชะสวัสดิ์. (2556). *การระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา นครปฐม* : บัณฑิตวิทยาลัย. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จิรารัตน์ กระจำงศ์. (2562). *การศึกษากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ*. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- จุฬาวินยานุกรม. (2566). *กลยุทธ์*. Retrieved from <http://www.chulapedia.chula.ac.th/index.php?title=กลยุทธ์>
- ณรงค์ฤทธิ์ ประทุมชัย. (2564). *แนวทางการพัฒนาการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3*. มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ธวัช ยะสุคำ (2566). *การศึกษากรณี (Case Study) เรื่อง การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา*. โรงเรียนวังหินกิตติวิทยาคม : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

- ธัญลักษณ์ นวลศรี. (2557). การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 6. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- นิตา แก้วสวัสดิ์. (2562). การศึกษาอิทธิพลของความล่าช้าจากระเบียบขั้นตอนการปฏิบัติงานของหน่วยงาน
ภาครัฐที่มีต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากกฎเกณฑ์ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน:กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วน
ตำบลในพื้นที่จังหวัดสงขลา. สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นิรุทธิ์ วงคำชัย. (2563). การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงาน
ห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ (SMTE) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. จันทบุรี :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- นุชา สระสม. (2560). การมีส่วนร่วมใน “การบริหารแบบบ้าน วัด โรงเรียน” ของโรงเรียนวัด สังกัด
กรุงเทพมหานคร. คุุณินิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประจักษ์ บึงมู. (2558). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2. สัก
ทอง. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สทส.), 21(3), 170-185.
- ประยงค์ มีใจชื้อ. (2542). การบริหารเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พรเทพ โพธิ์พันธุ์. (2562). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการระดมทุนเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พัชรกฤษฎี พวงนิล. (2553). กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานของรัฐใน
จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- พัชรภา ตันติชูเวช, พินสุดา สิริธรงค์ศรี, ประสพสุข ฤทธิเดช, สรรเสริญ สุวรรณ, ดวงมล ดังโพนทอง, ยอดขวัญ
ผดุงมิตร, & อารีรัตน์ รักชาติประเสริฐ. (2566). การเปรียบเทียบการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของ
ประเทศ อังกฤษและประเทศออสเตรเลีย. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราช
ภัฏสกลนคร, 11(43), 369-379.
- พัชรภา ตันติชูเวช. (2563). การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.
วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 53(1), 123-136.
- พินสุดา สิริธรงค์ศรี. (2562). การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา. วารสารสุทธิปริทัศน์. 33 (106), 1-16.
- รุ่ง แก้วแดง. (2552). ปฏิวัติการศึกษาไทย. มติชน.
- วรวิมล แสงนาก. (2555). การพัฒนารูปแบบการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา) : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสยาม.
- วันทนา ฤทธิง (2565). การระดมทรัพยากรทางการศึกษา. วารสารมติเชษฐาราม วัดจอมมณี, 5(2), 134-148.
- ศักดิ์นิพนธ์ สว่างวงศ์. (2557). เครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. วารสารบริหาร การศึกษาบัว
บัณฑิต, 14(2), 12-24.
- สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์. (2553). การบริหารเชิงกลยุทธ์. อมรินทร์ฮาวทู.

- สังเวียน มาลาทอง. (2556). การศึกษาสภาพการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สาโรจน์ โอพิทักษ์ชิน. (2552). การบริหารเชิงกลยุทธ์. บริษัท เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่นอินโดไชน่า จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2546). แนวดำเนินการของสถานศึกษาเพื่อจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์พัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2561. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). รูปแบบการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุรศิษฐ์ เกียรติธนะกุล. (2565). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการภัยคุกคามรูปแบบใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก. ปริญญาโท กศ.ด. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สุวิมล โขมน้อย. (2560). การร่วมมือกันระหว่าง บ้าน วัด และโรงเรียน ในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- หวน พันธุ์พันธ์. (2560). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา. สารานุกรมศึกษาศาสตร์. 52, 7-19.
<http://ejournals.swu.ac.th/index.php/ENEDU/article/view/10007/8490>
- อภิวรรณ ยอดมงคล. (2562). การพัฒนากลยุทธ์เพื่อพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้. สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- อรุณี อินทรไพโรจน์ ระพีพัฒน์ ภาสบุตร วุฒิพล วรรณทรัพย์ และณภาพร เจริญมีฤทธิ์. (2562). รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการวิจัยย่อยที่ 2 พฤติกรรมและความต้องการท่องเที่ยวชุมชนผ่านโซเชียลมีเดียภายใต้ชุดโครงการ 2562 การศึกษาเศรษฐกิจท่องเที่ยวชุมชนอย่างครบวงจร: จากโซเชียลมีเดียถึงชุมชนท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- อำพล รวากกลาง และเสาวณี ตรีพุทธรัตน์ (2556).แนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กกลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พะเยา เขต 2", *EDGKKUJ*, 7 (1), 245-252.